

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของ ผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATORS LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND SCHOOL ADMINISTRATION FOR U-DONTHANI VOCATIONAL EDUCATION

อัครพร อังกนันท์^{1*} และ ประสิทธิ์ อังกนันท์¹
Atcharporn Ankinandana^{1*} and Prasit Ankinandana¹

Received : 27 October 2022

Revised : 29 December 2022

Accepted : 29 December 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสำหรับวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา สำหรับวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มประชากรในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 แห่งจำแนกเป็นวิทยาลัยภาครัฐจำนวน 9 แห่งวิทยาลัยภาคเอกชนจำนวน 18 แห่งโดยกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยเลือกแบบเจาะจงจำนวน 297 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนต่อสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอนจำนวน 8 คนต่อสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร และแบบสอบถามระดับการบริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .99 สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.67) 2) การบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) และ 3) ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.61 - 1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรม วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
การบริหารสถานศึกษา

¹สังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษา

¹Vocational Education Commission

*ผู้พิมพ์ประสานงาน E-mail: Anki-a@hotmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the level of Innovators leadership of administrators for U-donthani Vocational Education 2) to study the level of school administration for U-donthani Vocational Education and 3) to study the relationship between Innovators leadership of administrators and school administration. The populations for 27 U-donthani Vocational Education. The Purposive Sampling group consisting of 297 are administrators 3 persons/college and teachers 8 persons/college. The tools used for data collection were questionnaire of Innovators leadership and a questionnaire at the College administration level. The reliability value was .99. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The results of the research showed that 1) the Innovators leadership of administrators, overall was at a high level ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.67); 2) the school administration, overall was a high level ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.68); and 3) the Innovators leadership of administrators and school administration have the correlation coefficient between 0.61-1.00 it was statistically significant at the .01 level.

Keywords: Innovators leadership, U-donthani vocational education,
School administration

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ รัฐเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษา 3 ประการคือ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและ 3) การพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ โดยการปฏิรูปการศึกษา ทั้งการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน การจะพัฒนาให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางวิชาการนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการพัฒนาที่มีมุมมองมาจากภายนอก (Outside in) แต่ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นจากการวิเคราะห์แนวคิดทางการศึกษาอย่างหลากหลายแล้วผู้วิจัยเห็นว่าควรจะใช้มุมมองจากภายใน (Inside out) ซึ่งบทบาทที่สำคัญควรเป็นครูผู้สอนและสถานศึกษา ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้น

ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเร่งรัดพัฒนาตนเองในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย การจัดการศึกษาดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าครูเป็นบุคคลแรกที่มีบทบาทสำคัญที่ต้องกล่าวถึง เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถที่จะเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารสถานศึกษาก็จะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก้าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งเชื่อได้ว่าสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ในทุกระดับการศึกษา รวมทั้งอาชีวศึกษาด้วยเช่นกัน

การจัดการอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้นการสร้างวิชาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ จึงต้องคำนึงถึงการส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานภาคอุตสาหกรรม การสร้างงานให้ประชาชนวัยทำงาน (Ham & Hill, 1993: 23 - 26) เป้าหมายของการพัฒนาประเทศคือ การทำให้คนมีความสุข ซึ่งจะต้องประกอบด้วย การมีสุขภาพแข็งแรงครอบคลุมทั้งที่บอาน มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสังคมที่สันติ เอื้ออาทร มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การทำงานของแรงงาน กระแสโลกาภิวัตน์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการความรู้ ส่งผลกระทบต่อระบบบริหารจัดการด้านการศึกษา ซึ่งปัจจุบันเป็นยุคสังคมความรู้ (Knowledge-based Society) ความรู้ และภูมิปัญญาของสังคมถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันกับนานาชาติ ส่งผลให้ประเทศทั่วโลกทบทวนบทบาทแนวทางการจัดการศึกษา ด้วยเป้าหมายเพื่อสร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถนำการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรมให้ก้าวสู่ศตวรรษใหม่อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4), 2562) สำหรับหน่วยงานที่มุ่งเน้นการประกันการเข้าถึงและความเท่าเทียมทางการศึกษาการยกระดับและมาตรฐานการศึกษาและการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในปัจจุบันนี้เป็นยุคปฏิรูปการศึกษาที่มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหารสถานศึกษาก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เกิดความรู้การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเข้มแข็งของสังคมและเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมี นโยบายดำเนินกระบวนการทางนิติบัญญัติตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63-69 ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยรัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา พัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและ

ประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงานในสถานศึกษามากขึ้นโดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารการสถานศึกษามีการประมวผลด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพและนำผลการประมวไปดำเนินการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญในการใช้บริหารสถานศึกษาทุกระดับและเทคโนโลยีสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาอื่น โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนรวมทั้งการติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอื่นจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น(กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ต้องอาศัยภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อ การบริหารสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาจะมีคุณภาพมากขึ้นได้ขึ้นกับสมรรถนะการใช้ภาวะผู้นำ ในการบริหารเพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี (Technology Leadership) หรืออีกนัยหนึ่งคือมีภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรม (Innovators Leadership) ซึ่งจะต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้และบูรณาการในการบริหารจัดการองค์กร มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของสมาชิกในองค์กร นอกจากจะมีความรอบรู้ในเชิงการบริหาร บทบาทหน้าที่และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้วผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการศึกษาในยุคดิจิทัล (E-Leadership) โดยการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารสนเทศกับความสามารถของเทคโนโลยี สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องก้าวตามให้ทันกับสิ่งใหม่ ๆ เปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุคคลในยุคใหม่ซึ่งถือเป็นวิวัฒนาการทางความคิด ซึ่งเป็นยุคของความเท่าเทียมกันในทุกมิติ ทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ย่อมขึ้นกับสมรรถนะการใช้ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมในการบริหารเพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาจะทำให้การบริหารงานสถานศึกษาประสบความสำเร็จ (ศุภวรรณ รูปงาม, 2563) วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในหลาย ๆ ด้านอันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จากผลการอนุมาณคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาการใช้เทคโนโลยี ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับแนวทาง ในการแก้ไขพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาอันเนื่องมาจากความก้าวหน้ารวดเร็ว ฉับไวของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และภาวะวิกฤติของโรคระบาดไวรัสโคโรนา (Covid 19) จึงมีการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ในการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งปัญหาที่พบมากคือ การเรียนรู้ต้องจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ มีการวางแผนพัฒนา ผู้บริหารมีการวางแผนการบริหารสถานศึกษา การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาให้สอดคล้องและตรงกับลักษณะของบริบท วิธีการสอนหรือนโยบายของสถานศึกษา และหากขาดการจัดการหรือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดและสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งานในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ

ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้งานในสถานศึกษาให้ครอบคลุม ทั้งถึงเพิ่มโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่างกว้างขวาง การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์บนโลกออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ในโลกอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร ของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 แห่ง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มประชากรในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 แห่งจำแนกเป็นวิทยาลัยภาครัฐจำนวน 9 แห่งวิทยาลัยภาคเอกชน จำนวน 18 แห่งโดยกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 297 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนต่อสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 8 คนต่อสถานศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร 1) การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี 2) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพทางดิจิทัล 3) สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน 4) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 5) การกำกับติดตามประเมินผลให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยี และการบริหารสถานศึกษา 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา 3) การบริหารงานทรัพยากร 4) การบริหารงานแผนงานและความร่วมมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร จำนวน 35 ข้อทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี 2) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพทางดิจิทัล 3) สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และ

การสอน 4) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 5) การกำกับ ติดตามประเมินผล ให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยีเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต ตอนที่ 3 การบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 60 ข้อ การบริหารสถานศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา 3) การบริหารงานทรัพยากร 4) การบริหารงานแผนงานและความร่วมมือเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เลือกข้อคำถามที่มี IOC ตั้งแต่ .67 แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้แก่ วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง วิทยาลัยเทคโนโลยีพิษณุภัณฑ์ วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทยนากลาง วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจศรีบุญเรือง วิทยาลัยเทคโนโลยีสงวนบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นโยยาเกะ นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 แห่ง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 แห่งจำแนกเป็นวิทยาลัยภาครัฐ จำนวน 9 แห่งวิทยาลัยภาครัฐจำนวน 18 แห่งโดยกลุ่มประชากร จำนวน 297 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ต่อสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 8 คนต่อสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (สายทิพย์ ยะฟู, 2560) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) (สายทิพย์ ยะฟู, 2560)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหาร วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.67) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพทางดิจิทัล การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและการกำกับติดตามประเมินผล ให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยี

2. การบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหาร พบว่า ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกร 5 ด้าน คือ 1) การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี 2) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพทางดิจิทัล 3) สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน 4) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 5) การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r_{xy} = 0.657$) กับการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($r_{xy} = 0.657$) เมื่อพิจารณารายข้อ เห็นว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การบริหารงานวิชาการ ($r_{xy} = 0.671$) รองลงมา คือ การบริหารงานทั่วไป ($r_{xy} = 0.625$) การบริหารงานงบประมาณ ($r_{xy} = 0.578$) และ ข้อที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การบริหารงานบุคคล ($r_{xy} = 0.561$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหาร กับการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหาร พบว่า ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเราอย่างรวดเร็วทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับตัวในการเป็นภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหารและนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดการทำงานที่สะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติภารกิจยิ่งขึ้น ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้ สร้างเจตคติที่ดี คิดในเชิงบวก เพื่อสื่อถึงเป้าหมายสถานศึกษาที่ต้องการทางเทคโนโลยีอย่างชัดเจน สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน ทั้งเป็นผู้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สห่าน วารี (2560) ที่พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย 93 ตัวบ่งชี้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน เห็นว่า ระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังไม่ขัด

กับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ มีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังไม่ขัดกับพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารโดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู มีการกระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักในภาระหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม สร้างเจตคติที่ดี คิดในเชิงบวก เพื่อสื่อถึงเป้าหมายสถานศึกษาที่ต้องการอย่างชัดเจน เป็นผู้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรา ธรรมวิทยาและนันทรัตน์ เจริญกุล (2558) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอย่างมีนัยสำคัญ

2) สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญและเข้าใจในสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการนำเทคโนโลยี โดยมีการสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน การใช้สื่อและหาช่องทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน และการรับมือในโลกอนาคต ซึ่งผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลและความมั่นใจในระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดความรู้แก่นักเรียนให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานในการนำผู้ร่วมงานให้เข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศบรรจุเข้าไว้ในหลักสูตร 3) กลยุทธ์การสอน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยียกระดับการเรียนการสอนอำนวยความสะดวก สนับสนุนการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา เมฆนิล (2561) ที่พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านคำนิยามถึงปัจเจกบุคคล ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพทางดิจิทัล พบว่าโดยรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารได้การสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งมีส่วนร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้ในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ในการปฏิบัติงานให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์ในส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยัญญักษ์ ไยดี (2561) ที่พบว่า ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร การพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องใช้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือโดยเชิญทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจ กำหนดยุทธศาสตร์วางแผนในการพัฒนา สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และองค์ความรู้ร่วมกันและควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บและดูแลระบบข้อมูลให้สามารถเรียกใช้ได้สะดวก มีเครื่องมือดิจิทัลที่เพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน 4) การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่า โดยรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนด

ความต้องการในอนาคตให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอทั้งนี้ก็เป็นเพราะเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตปัจจุบันของ ความเป็นภาวะผู้นำที่จะต้องคิดปฏิบัติอย่างรวดเร็วทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เล็งเห็นว่าในสังคมโลกยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยี มีความสำคัญในการช่วยในเรื่องของการศึกษาหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว กว้างไกลและทั่วถึง ทันโลก ทันเหตุการณ์ สถานศึกษาจึงมีการกำหนดความต้องการในอนาคตให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรจบ บุญจันทร์ (2554) ที่พบว่า อิทธิพลรวมมี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ปัจจัยการพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยี ปัจจัยการบูรณาการเทคโนโลยี และปัจจัยสมรรถนะทางเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) การกำกับติดตาม ประเมินผล ให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยีพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการวัดผล ประเมินผลโดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แปลผลข้อมูล ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้ขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในหลาย ๆ ด้าน อันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการน้อมนำนโยบาย กลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

2. ระดับการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการคล่องตัวในการปฏิบัติงานสถานศึกษา โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้กับผู้เรียน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศในติดต่อประสานงานกับบุคคลหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาผู้บริหารได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยเฉพาะการเป็นข้าราชการที่ดีต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณ การมีวินัย การไม่เอารัดเอาเปรียบบุคคลอื่น มีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังไม่ขัดกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารโดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม เสียสละทุ่มเทในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ควบคุมอารมณ์ได้ดีในทุกสถานการณ์ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นกัลยาณมิตร รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู มีการกระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักในภาระหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม สร้างเจตคติที่ดี คิดในเชิงบวก เพื่อสื่อถึงเป้าหมายสถานศึกษาที่ต้องการอย่างชัดเจน เป็นผู้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ การสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้และการสอน เพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญและเข้าใจในสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกด้าน โดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แปลผลข้อมูล สรุปผลเป็นค่าสถิติอย่างมีนัย รวดเร็ว ทันสมัย ผู้บริหารขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในหลาย ๆ ด้าน อันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มาบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างจริงจังและส่งเสริมการวัดผล ประเมินผลโดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แปลผลข้อมูล มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การใช้เทคโนโลยีของครู ผู้เรียน

เป็นไปตามนโยบายของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา เมฆนิล (2561) ที่พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เห็นว่า ภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร พบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำหนดนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะพงษ์ โสเสมอ (2561) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูงพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษารองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลประเมินผลทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการวัดผล ประเมินผลที่เป็นระบบตามหลักสูตรแกนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด มีการวัดประเมินผลการเรียนมีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ประเมินผล และมีการอนุมัติผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานทรัพยากร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการงานประสานราชการระหว่างสถานศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกอันเป็นยุคที่มีความซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะพงษ์ โสเสมอ (2561) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านแผนงานและความร่วมมือ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อเห็นว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่มีความสอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีการบริหารสถานศึกษาที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนงานงบประมาณ ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ในการเก็บรวบรวมสารสนเทศให้มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยญญาค ไยดี (2561) ที่พบว่า ด้านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องใช้

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือโดยเชิญทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจ กำหนดยุทธศาสตร์วางแผนในการพัฒนา สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และองค์ความรู้ร่วมกันและควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บและดูแลระบบข้อมูลให้สามารถเรียกใช้ได้สะดวก

ด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เห็นว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีมาส่งเสริมการอบรมฝึกปฏิบัติพัฒนาต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีมาบริหารสถานศึกษาโดยมีการนำเทคโนโลยีมาส่งเสริม การอบรมฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล พัฒนางานให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาคภูมิ จอกลง (2556) ที่พบว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา พบว่า เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ เห็นว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ขอบข่ายภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ดังนั้นการกำหนดกระบวนการบริหารงานประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุง นำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่จะทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามขั้นตอน PDCA มีดังนี้

- 1) ขั้นวางแผน (Do) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาในทางเทคโนโลยี
- 2) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริม สนับสนุนควบคุมกำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ โดยกระบวนการทางเทคโนโลยี
- 3) ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนนำสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบการกำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมินการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา
- 4) ขั้นปรับปรุง การนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาแล้วผู้บริหารจะต้อง นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้านไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายใน การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอัจฉรา เมฆนิล (2561) ที่พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร กับ การบริหารสถานศึกษาสำหรับวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรม 5 ด้าน เห็นว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ การบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณและข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ การบริหารงานบุคคล ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การบริหารงานบุคคลมา วิเคราะห์หาตัวแปรเพื่อพัฒนาและจัดระบบบริหาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร กับ การบริหารสถานศึกษา ในการวิจัยครั้งต่อไปควรแสวงหาวิธีการบริหารงานบุคคลที่จะพัฒนา ความสามารถของครูให้เพิ่มขึ้น เพื่อทำให้ครูตระหนักถึงความสามารถส่วนตน เพื่อนำไปสู่การรับรู้ ความสามารถรวมของครูในที่สุดโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำความเป็นนวัตกรรมของครูกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ชัยญญาภัก ไยดี. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารดุชนิพนธ์บัณฑิตทางสังคมศาสตร์. 8(1), 150-164.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุชนิพนธ์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยะพงษ์ โสเสมอ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 9. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรา ธรรมวิทยา และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2558). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การศึกษา. 10(1), 1-13.
- ภาคภูมิ งอกงาม. (2556). คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริหารระดับกลางโรงเรียนในฝัน จังหวัดอ่างทอง. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศุภวรรณ รูปงาม. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- สท้าน วารี. (2560). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยเอ็ด. 11(1), 120-129.**
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). **การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. (2563). **รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี การศึกษา. (อัดสำเนา).**
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2558). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียน ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 16(4), 216-224.**
- อัจฉรา เมฆนิล. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนนทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.**
- HAM, C. & HILL, M. (1993). **The policy process in the modern capitalist state, Harvester Wheatsheaf, Londres,**